

Utgravning Arkeologiske funn

Arkeolog Charlotte Eikeset Mundal undersøker laget som ligger under strandvollen på Ølberg. I tillegg til Mundal var Oliver Sørskog (prosjektleder), Charlotte Eikeset Mundal og Rolf Bade. FOTO: OLIVER SØRSKOG

Pilspiss og øks fra siste del av eldre steinalder på Ølberg. FOTO: OLIVER SØRSKOG

Uvanlige funn på Sola

► **Flere hus, pilspisser, økser og bein fra steinalder og bronsealder** er bare noe av det arkeologene har funnet under sommerens utgravninger i Tanangervegen og på Ølberg.

SOLA
Årets undersøkelser langs Tanangervegen er andre ledd i utbyggingen av vegstrekningen som går fra Sola flyplass (Sømmevågen), gjennom hele Tanangerhalvøya og opp til Hafrsfjord bru. Utgravningene begynte i april.

Hus fra yngre steinalder

Arkeologene har funnet deler av flere hus fra bronsealderen. I tillegg har de funnet et grophus fra starten av den yngre steinalderen. Prosjektleder Krister Eilertsen forteller at sistnevnte funn er spesielt.

– Det er sjelden vi finner den-

ne type huskonstruksjoner som er så gamle.

Her ble det også funnet tilhørende gjenstandsmaterialer som pilspisser og øks. Den ene pilspissen er i flint, og to andre i rhyolitt.

– Rhyolitt er en bergart fra et brudd ved Siggjo på Bømlø i Sunnhordland, så det er et relativt kortreist materiale, sier Eilertsen.

Det har også blitt funnet et kulturlag med masse avfall, og torsdag fant de en god del eldre bein fra den eldre delen av steinalderen i kulturlaget.

– Dette er veldig spennende. Bein og beinrester er organisk

materiale som fort forsvinner i det sure jordsmonnet vi har her, så det er veldig spennende at vi finner en slik konsentrasjon her på en åpen boplass.

Prosjektet i Tanangervegen har seks lokaliteter. Fire av lokalitetene er åpnet til nå, hvor to av dem er svært funnrrike.

To ulike bosetningsfaser

Arkeologisk museum graver også ut en steinalderboplass på Ølberg i Sola. Feltet ligger i en skog, like ved en tursti, omtrent ni meter over dagens havnivå. I steinalderen lå havet omtrent 9 meter høyere enn i dag, så boplassen lå tett nær til vannkan-

ten. – Ved oppstarten var vi veldig spente, for det er et område hvor man har lokalisert mange av de største boplassene på Jæren, sier prosjektleder Oliver Sørskog.

Og forventningene har blitt innfridd. Så langt har arkeologene fått påvist to ulike bosetningsfaser som ligger forseglet under lag av flygesand og torv. Like under torven fant de et grålig sandlag som inneholdt mange redskaper av flint, som økser og pilspisser

– Redskapenes utforming forteller oss at boplassen var i bruk i siste del av eldre steinalder, for omtrent 6000 år siden. Det er en litt spesiell følelse å være de første menneskene som holder i disse redskapene etter så lang tid.

Det andre bosetningslaget

ligger et stykke lenger ned i jorden og representerer en eldre fase. Det er lokalisert under en strandvoll, det vil si masser som havet har vasket inn. Dette betyr at havet på et tidspunkt har steget og oversvømt boplassen. Dette bosetningslaget er relativt tykt og har en mørkere og fetere konsistens.

– Selv om havet har vasket inn over laget virker deler av det til å være intakt. Så vi håper på å finne strukturer som kokegroper, ildsteder og teltringer her. Ja, til og med organisk materiale som bein. Det blir ikke før et stykke ut på sensommeren vi graver dette. Vi gleder oss, sier Sørskog.

MAY-HELEN ROLFSNES

may-helen.rolfsnes@aftenbladet.no

Eg føler meg heime

matglade folk

Kom på Gladmat
22.-25. juli

Arne Hjeltnes

gladmat®

Gladmat er Norges viktigste møteplass for matglade mennesker. Her skapes mange gode opplevelser og historier. Les mer om hvem du kan møte og hva du kan glede deg til på gladmat.no

Creuna Foto: Svein Finneide